

PERGALĖ

LIETUVOS KP ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

ZARASAI

1955 m.

rugsėjo

21

TREČIADIENIS

Nr.112(1230)

Kaina 15 kap.

Numerys:

1. Tarybų Lietuvoje—1 pusl.
2. V. DOVYDAITIS. Re-aktyvinės aviacijos pradininkas—2 pusl.
3. V. GRUSLYTĖ. Dūrpės kraikui—2 pusl.
4. Pavyzdiniai pasiruošimai me gyvulių žiemojimui—3 pusl.
5. A. STRUKŠINSKAS. Rudeninis dirvos įdirbimas—ateinančių metų derliaus pagrindas—3 pusl.
6. G. PODKOPAJEVAS. Tarptautinė apžvalga—4 pusl.

Artimiausiomis dienomis užsilosuoti kukurūzų derlių

Šiais metais mūsų rajono kolūkiuose buvo pasėta nemaži plotai vertingos grūdinės kultūros—kukurūzų. Nors šių metų pavasario oro sąlygos buvo labai nepalankios, tačiau ten, kur kukurūzais buvo rūpinamasi, jie gerai užaugo ir davė neblogą derlių.

Kukurūzai užaugo. Bet kad jie duotų laukiamą ūkinį efektą, juos reikia laiku nuimti ir tinkamai užsilosuoti. Šis darbas ne mažiau atsakingas kaip ir kukurūzų auginimas, nes, pagaliau, nuo to priklauso kukurūzų derliaus likimas.

Kukurūzų derliaus nuėmimo bei silosavimo darbus reikia pradėti tuojau, nedelsiant ir užbaigti artimiausiomis dienomis, dar prieš prasidedant rudens šaloms, kurios kukurūzams yra labai pavojingos.

Laiku ir be mažiausių nuostolių nuimti kukurūzų derlių galima tik teisingai organizavus šiuos darbus, reikiamai paskirsčius visą trauklamąją bei darbo jėgą, mašinas, inventorių.

Sektinį pavyzdį nuimant ir silosuojant kukurūzus parodė Kalinino vardo kolūkis. Čia kukurūzų derliaus nuėmimas ir silosavimas vyko nenutrūkstama srove; kiek per dieną buvo derliaus nukirsta, tiek ir susilosuota.

Šitos žemės ūkio artelės pavyzdžiu pasėkė Petro Cvirkos vardo, „Pirmūno“ ir kiti kolūkliai. Čia kukurūzų derliaus nuėmimas bei jų silosavimas vyksta lygiagrečiai su žiemkenčių sėja bei kitais darbais.

Jeigu minėtuose kolūkiuose silosavimo darbai diena iš dienos įgauna vis platesnį užmojų, tai tuo tarpu „Pažangos“, Ždanovo vardo, Mičiurino vardo žemės ūkio artelėse šie darbai dar nei pradėti, o Julijos Žemaitės vardo ir kituose kolūkiuose silosavimo darbai dar tik prasideda.

Ūkiuose silosavimo darbai dar tik prasideda.

Tai galima paaiškinti tikrai kolūkių vadovų, žemės ūkio specialistų abejingą pažiūrą į šį svarbų uždavinį, neorganizuotumu, neatšakingumu už savalaikį kukurūzų derliaus nuėmimą bei silosavimą. Štai, „Pažangos“, „Bolševiko“, Julijos Žemaitės vardo kolūkiuose kukurūzai gelsta, apatiniai jų lapai jau pradeda džiūti, medėja stiebai, kiekvieną dieną menkėja jų žalios masės kokybė, bet jų nuėmimo ir susilosavimo nieks nesusirūpina. Visas kolūkiečių trūskas, kuris buvo dedamas auginant kukurūzus, paleidžiamas vėjais, ir tuo pačiu statoma į didelį pavojų visuomeninė gyvulininkystė.

Kaip į jau parodė Petro Cvirkos vardo žemės ūkio artelės narių patyrimas, nuimant kukurūzų derlių ypač plačiai turi būti panaudojamos arklinės šienaplovės bei kertamosios mašinos, kas atpalaiduoja daug darbo jėgos. Tačiau daugelyje kolūkių šios priemonės nėra panaudojamos, o daugiausia kukurūzų derlius nuimamas dalglais. Nenuostabu todėl, kad šis darbas vyksta labai lėtai, nes tatau reikalauja dvigubai daugiau darbo jėgos. Dar nemaža brangaus laiko sugaištama ir dėl blogai atremontuotų silosinių kapoklių, ką parodė jau pirmosios silosavimo dienos. MTS vadovai turi užtikrinti, kad siloso kapoklės dirbtų be jokių gedimų, sutrukdyimų.

Nuimant ir silosuojant kukurūzus, didelę paramą kolūkiams turi suteikti ir šefuojančios organizacijos. Jų pareiga—aprupinti juos autotransportu, į pagalbą atsiųsti žmonių.

Kukurūzų derliaus nuėmimas, jo silosavimas yra valstybinės svarbos uždavinys ir jis turi būti atliktas artimiausiomis dienomis, neprileidžiant nė mažiausių nuostolių.

Dešimt milijonų stiklinių konservų iš vieno kolūkio vaisių derliaus

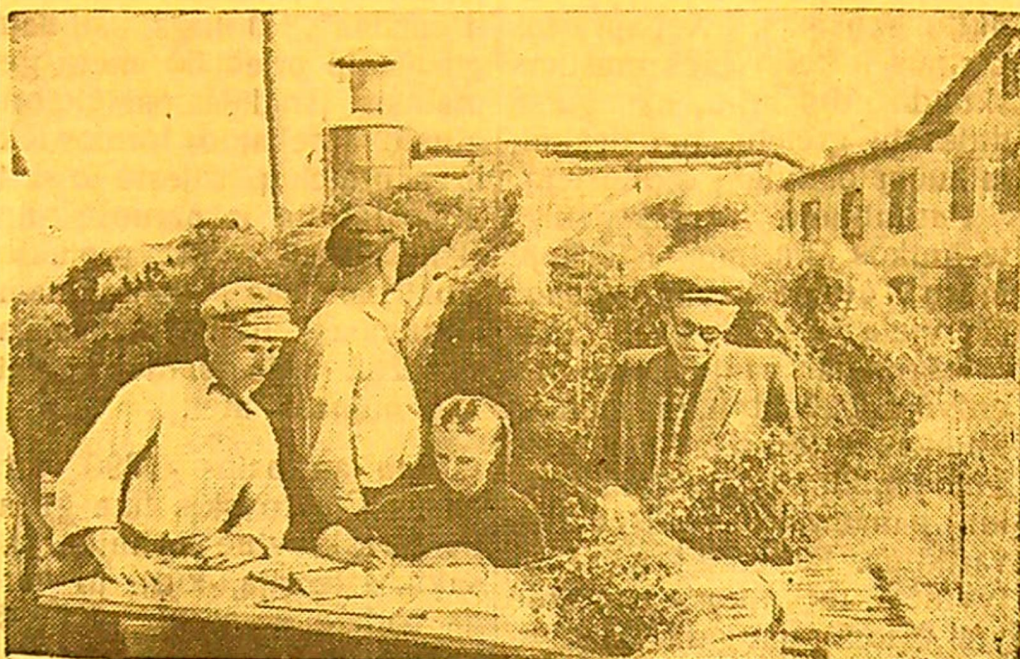
Slobodzeisko rajono (Moldavijos TSR) kolūkių soduose nuimamos rudeninės obuolių, kriaušių, slyvų rūšys.

Žymius laimėjimus pasiekė Lenino vardo kolūkio sodininkai, kurie antrus metus demonstruoja savo pasiekimus Visasąjunginėje žemės ūkio parodoje. Čia vaismedžiai užima 1400 ha plotą. Iš kiekvieno hektaro sodo kolūkiečiai surenka 10—15 centnerių vaisių daugiau, negu

kad buvo numatyta plane. Atskiri sklypai duoda po 150—200 cent obuolių iš hektaro.

Lenino vardo žemės ūkio artelė jau pristatė valstybei kelis tūkstančius tonų vaisių. Vien iš šiame kolūkyje išaugintų vaisių Moldavijos konservų fabrikai pagamins šiemet daugiau kaip 10 milijonų stiklinių kompoto, džemo, marmelado ir kitos produkcijos. (TASS).

Tarybų Lietuvoje

Rokiškio rajono kolūkiuose ir tarybinuose ūkiuose masiškai raunami linai. Naujasis linų derlius tiesiog iš laukų vežamas į Panemunėlio linų apdirbimo fabriką, kur vyksta visi jų apdirbimo procesai. Į fabriką jau pristatyta pirmosios dešimtys tonų naujojo derliaus linų.

Nuotraukoje: fabriko darbininkai (iš dešinės į kairę) vyresnysis rūšiotojas I. Labonauskas, svėrėja J. Stukaitė priima naujojo derliaus linus iš „Atžalyno“ žemės ūkio artelės kolūkiečių N. Suvaizdžio ir P. Žaugros.

L. Morozovo nuotr.

(ELTA).

Bibliotekų darbuotojų seminaras

Rugsėjo 17 d. Vilniuje pasibaigė zonos rajoninių ir miestų bibliotekų darbuotojų trijų dienų seminaras. Jame dalyvavo daugiau kaip 100 žmonių.

Seminaro dalyviai iš klausė pranešimus „TSKP CK liepos Plenumo nutarimai ir bibliotekų uždaviniai“, „Techninės literatūros propaganda rajoninėse, miestų ir MTS bibliotekose“, „Didžiojo lenkų poeto Adomo Mickevičiaus gyvenimas ir kūryba“ ir kt.

Bibliotekų darbuotojai pasidalino darbo patyrimu. Viešojo rajoninės bibliotekos vedėja drg. Žilinskaitė, N. Vilnios bibliotekos vedėja drg. Karabanova, Vilniaus bibliotekos Nr.2 vedėjas drg. Adomonis ir kiti papasakojo, kaip jų bibliotekos propaguoja TSKP CK liepos Plenumo nutarimus, kaip skleidžia

techninę literatūrą, kokią paramą jos teikia įmonių ir kaimo bibliotekoms vystant kultūrinį-masinį darbą.

Viešojo rajoninės biblioteka surengė literatūros parodą „Technikos pastekimai mūsų šalyje“, paruošė plakatą „Naujausia technika žemės ūkyje“. Suorganizuotos 23 kilnojamosios bibliotekėlės, kurios po liepos Plenumo išdavė kaimo skaitytojams apie 500 techninės literatūros knygų ir brošiūrų. Skaitytojų konferenciją V. Kočetovo knyga „Žurbina“ aptarti „Žalgirio“ gamykloje neseniai surengė Naujosios Vilnios rajoninės biblioteka. Glandžius ryšius su įmonėmis palaiko Vilniaus masinė biblioteka Nr.12 ir kitos miesto bibliotekos.

Seminaro dalyviai aptarė priemones bibliotekų darbui toliau pagerinti. (ELTA).

PRANEŠIMAS

apie žiemkenčių sėją, derliaus nuėmimą, linarūtę ir silosavimą rajono kolūkiuose 1955 m. rugsėjo 20 d.

Eil. Nr.	Kolūkių pavadinimas	Plano įvykdymas proc.			
		Žiemk. sėja	Derliaus nuėmimas	Linų rovimas	Silosavimas
1.	„Garbingo darbo“	82,3	95,1	78,0	31,6
2.	„Raudonojo Spalio“	74,7	75,4	10,4	4,3
3.	„30 m. komjaunim.“	72,7	100,0	63,6	16,6
4.	M. Melnikaitės v.	66,7	90,4	90,5	13,3
5.	Mičiurino vardo	62,1	83,3	17,4	—
6.	Čapajevos vardo	58,2	98,3	33,3	8,3
7.	„Pirmūno“	57,5	88,8	74,1	50,0
8.	„Lenino atmint.“	56,5	98,1	99,9	—
9.	J. Žemaitės vardo	52,0	87,0	53,8	15,6
10.	„Bolševiko“	51,3	90,8	29,6	19,1
11.	Stalino vardo	48,7	98,3	30,0	18,3
12.	Kalinino vardo	45,8	99,0	72,5	12,2
13.	„Naujo gyvenimo“	43,0	99,6	75,6	28,1
14.	P. Cvirkos vardo	42,8	98,0	21,7	10,4
15.	Ždanovo vardo	40,8	96,8	13,6	6,1
16.	„Pažangos“	38,6	97,5	18,1	35,2
17.	„Tarybų Lietuvos“	30,6	86,5	19,6	5,0

MTS direkcija

N. S. Chruščiovas aplankė parodą „10 metų Liaudies Demokratinei Čekoslovakijai“

Sekmadienį, rugsėjo 18 dieną TSKP CK Pirmasis sekretorius drg. N. S. Chruščiovas aplankė parodą „10 metų Liaudies Demokratinei Čekoslovakijai“. Svečią pasitiko Čekoslovakijos respublikos Nepaprastas ir įgaliotas ambasadorius J. Vošaglikas, parodos direktorius I. Tauferis, Čekoslovakijos ambasados bendradarbiai ir parodos darbuotojai.

Parodos paviljonų ir stendų atvirose aikštelėse, esančiose A. M. Gorkio vardo centrinio kultūros ir poilsio parko teritorijoje, apžiūrėjimas užtruko apie 3 valandas. Drg. Chruščiovas apžiūrėjo ekspozuojamas mašinas, įvairią aparatūrą, elektros įrengimus, statybines medžiagas, plataus vartojimo reikmenis.

(TASS—ELTA).

SĖKMINGA ŽVEJYBA

Sėkmingai vyko žvejyba „Tarybų Lietuvos“ kolūkio žvejų brigados. Pagal planą artelė turi šiemet pristatyti valstybei 28 tonas žuvis. Šį planą žvejai sėkmingai vykdo. Ligi rugsėjo 15 dienos į Zarasų žuvų įmonės sandėlį žvejai pristatė apie 22 tonas aukštos kokybės žuvis—lydekų, karšių, ešerių, lynų, stintų ir kitų.

Ypatingai gerų laimėjimų žvejyboje pasiekė prityrusio žvejo Vasilijaus Gubanova vadovaujama žvejų brigada. Esant metiniam planui 14 tonų, ši brigada jau pristatė į žuvų įmonę 12 tonų žuvis.

Už II ketvirčio žuvis savavimo plano viršijimą žvejų brigada gavo 17 tūkstančių rublių premiją.

I. Rezgis

Pradėjo rudeninį arimą

Siekdami užtikrinti aukštą ateinančių metų derlių, „Bolševiko“ žemės ūkio artelės nariai užvakar jau pradėjo rudeninį dirvų arimą. Šiame darbe pirmąja II laukininkystės brigados kolūkiečiai, vadovaujami brigadininko drg. Valkausko. Po 0,5—0,6 ha žemės per dieną suaria brigados nariai A. Stunžėnas, Plučius, Balinskas. Per dvi pirmąsias dienas brigadoje suarta apie 7 ha dirvų.

Rudeninis arimas prasidėjo ir kitose laukininkystės brigadose. Iš viso žemės ūkio artelėje jau suarta 20 ha dirvų.

E. Barbiejūtė

Išmoka papildomą atlyginimą

Ždanovo vardo kolūkyje rugiapiūtės metu buvo laikomas progresyvusis darbo atlyginimas. Įvykdantiems numatant rugius išdirbio normas kolūkiečiams buvo numatyta papildomai išmokėti po 1 kg duoninių grūdų.

Papildomas apmokėjimas žymiai pakėlė darbo našumą. Rugiapiūtės tempai buvo dvigubai spartesni, negu pernai. Daug kolūkiečių išdirbo per rugiapiūtę po 20 ir daugiau darbdienų. Taip, pvz., M. Semionovas ir P. Kajutis išdirbo po 26 darbdienius, L. Ignatjeva—28 darbdienius, o A. Čizikas—net 37 darbdienius. A. Bucevičius ir jo žmona išdirbo 38 darbdienius.

Dabar kolūkiečiams išmokamas papildomas atlyginimas.

V. Guogienė

kolūkio sąskaitininkas

Raspartino me žiemkenčių sėja

Mūsų kolūkyje spartinami žiemkenčių sėjos tempai. Iš 190 ha, numatytų apseiti žiemkenčiais, pagal planą jau apseita 118 ha. 45 ha žemės pilnai paruošta sėjai, sparčiai vyksta žemės paruošimas ir dabar. Kolūkis numatė viršyti žiemkenčių sėjos planą.

Geru darbu sėjoje pasižymi I laukininkystės brigados kolūkiečiai J. Pūslis, Nališka, Malinauskas.

P. Juršys

Mičurino vardo kolūkio sąskaitininkas

Nauja technika mašinų-traktorių stotyje

Prieš keletą dienų Zarasų MTS traktorių parkas pasipildė dviem naujais traktoriais—„Belarus“ ir „DT-54“. Tai—brolis jų Baltarusijos ir Ukrainos respublikų Minsko ir Charkovo žemės ūkio mašinų gamyklų kolektyvų dovana mūsų respublikos darbo žmonėms.

Naujai gauta technika jau išsiųsta darbu į kolūkius.

S. Beloguras

MTS dispečeris

Reaktyvinės aviacijos pradininkas

(20-osioms K. E. Ciolkovskio mirties metinėms)

Žaliame Tušino aerodrome šimtai tūkstančių žiūrovų. Visų žvilgsniai nukrypę į viršų, į mėlyną dangų, kur TSRS Oro laivyno dieną tarybiniai lakūnai demonstruoja liaudžiai savo meistriškumą, tėvyninės aviacijos galią. Štai virš žalios vejės pralekia naujausių tipų reaktyviniai lėktuvai. Tik jiems nutolus pasigirsta virpinantis orą jų variklių gausmas. Nepaprastos karinės ir keleivinės mašinos skraido didžiuliu, už garsą didesniu greičiu, per dešimtį minučių pakyla į stratosferą.

Pasaulinėje reaktyvinės technikos kūrimo istorijoje mūsų Tėvynė užima vedančią vietą.

Ieškodami naujų kelių oro erdvėms užvaldyti, rusų mokslininkai ir išradėjai jau nuo seno brandino idėją šiam tikslui panaudoti reaktyvinius variklius. Raketinės ir reaktyvinės technikos istorijoje yra žinomi daugelio mokslininkų vardai, tačiau ryškiausias jų, šiuolaikinės reaktyvinės aviacijos teorijos pradininkas yra genialus mokslininkas-novatorius Konstantinas Eduardovičius Ciolkovskis.

K. E. Ciolkovskis gimė 1857 m. Riazanės gubernijoje, neturtingo daugiavaikio girininko šeimoje. Būdamas kurčias nuo vaikystės, jis negalėjo gauti sisteminio ir visapusiško išsilavinimo. Tačiau stipri valia įveikė šią kliūtį. Visas žinias, pradedant elementaria matematika ir fizika, baigiant aukštąja matematika ir astronomija, jis įgijo daugelį metų savarankiškai dirbdamas su knyga. Keturioliasdešimt metų greta pedagoginės veiklos Konstantinas Eduardovičius nenuilstamai dirbo didelį mokslinį darbą.

Nuo 1880 metų pabaigos K. E. Ciolkovskis aistringai ima domėtis oreivybės problemomis. Jo kambarėlyje Kalugoje darosi vis ankščiau, laisvuose kampeliuose vis gausėja jo paties sukurtų prietaisų, modelių. Įtempto darbo rezultate gimsta pir-

meji didžiulės vertės teoretiniai darbai: „Aerostato teorija ir bandymas“, „Metalinis valdomas aerostatas“. Šie darbai buvo atspausdinti to meto moksliniuose leidiniuose ir sukėlė nepaprastą mokslininkų susidomėjimą. 1894 metais Ciolkovskis užbaigia vertingą mokslinį darbą tema: „Aeroplanas arba panaši į paukštį (aviacinė) skraidanti mašina“. Būdinga, kad daugiau kaip prieš 60 metų genialus išradėjas pasiūlė originalų aptekamos formos lėktuvo projektą, išdėstė jo skridimo teoriją ir paruošė apskaičiavimus. Šis projektas labai artimas dabartinams lėktuvams ir yra vienas pavyzdžių, kaip išradėjas puikiai numatė ateitį.

Nuo antrosios 1890 metų pusės Ciolkovskis ima gilintis į reaktyvinę techniką. Jis sukuria teoriją, kuri jo vardą padarė nemariu. Klasiškame Ciolkovskio darbe „Pasaulio erdvių tyrimas reaktyviniais prietaisais“ pirmą kartą pasaulio istorijoje mokslškai pagrindžiama raketos skridimo teorija, duodami degalų sunaudojimo apskaičiavimai, siūloma reaktyvinio variklio schema. Jau tada Ciolkovskis numatė, kad degalai į degimo kamerą reaktyviniame variklyje bus paduodami spaudimu. Be to, raketų valdymui labai dideliose aukščiuose jis pasiūlė valrus, veikiančius ištekančių iš reaktyvinės gerklės dujų srovėje. Šie ir visa eilė kitų Ciolkovskio išradimų dabartiniu metu sėkmingai pritaikomi.

Mokslininko iškeltosios idėjos ir jo darbai aukštai buvo įvertinti po Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos. Komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės rūpinimasis ir dėmesys suteikė šešiasdešimties metų sulaukusiam K. E. Ciolkovskui naujų jėgų. Tikrai per vienuolika tarybinės valdžios metų Ciolkovskis parašė ir išleido tiek darbų, kiek per visą savo ankstyvesniąją tris-

dešimties metų mokslinę veiklą. Spręsdamas kosminės raketos, kosminių raketinių traukinių, reaktyvinio lėktuvo ir puslaureaktyvinio strato-plano problemas, išradėjas įneša daug naujo, vertingo į reaktyvinės technikos vystimą.

Iki paskutinių savo gyvenimo dienų Ciolkovskis ištikimai tarnavo mokslui ir žmonijos progresui, savo didžiosios Tėvynės interesams. Puiklaus mokslininko ir išradėjo karštas patriotizmas ryškiai atsispindi laiške, kurį jis šešias dienas prieš savo mirtį parašė J. V. Stalinui:

„...Visą savo gyvenimą aš svajoju savo darbais nors šiek tiek pastumti žmoniją į priekį. Iki revoliucijos mano svajonė negalėjo būti įgyvendinta. Tikrai Spalis pripažino savamokslio darbus, tikrai Tarybų valdžia ir Lenino—Stalino partija suteikė man veiksmingą paramą. Aš pajutau liaudies masių meilę ir tai davė man jėgų tęsti darbą būnant ligoniu. Tačiau dabar liga neleidžia man užbaigti pradėto reikalo. Visus savo darbus aviacijos, raketinio skridimo ir tarpplanetinio susisiektimo srityse perduodu bolševikų partijai ir Tarybų valdžiai—tikriesiems žmonijos kultūros progreso vadovams. Esu įsitikinęs, kad jos sėkmingai užbaigs tuos darbus...“

Tarybinė liaudis su meile prisimena didįjį mokslininką, kuris savo darbais ir išradimais nusipelnė didžiausią autoritetą ne tik mūsų šalyje, bet ir toli už jos ribų. Ciolkovskio mokslinis palikimas vis labiau ir labiau praturtinamas kitų tarybinių mokslininkų darbais. Konstruktoriai ir išradėjai toliau tobulina tarybinę reaktyvinę aviaciją. Ir kai neaprepiamos mūsų Tėvynės erdvėse pasakišku greičiu praskrenda reaktyvinės mašinos, mes su didžiule pagarba prisimename mokslininko-patrioto Konstantino Eduardovičiaus Ciolkovskio vardą.

V. Dovydaitis

Dienos temomis

Sėkmingai įvykdyti daržovių ir bulvių paruošas

Siekiant gausiau aprūpinti miestų gyventojus šviežiomis daržovėmis, būtina valstybės numatytais terminais įvykdyti jų paruošas ir supirkimus.

Šiais metais kolūkiai gavo dar vieną lengvatą daržovių paruošose—jie gali pristatyti nebūtinai tokias daržoves, kokios nurodytos, o tokias, kokias augina, apskaičiuojant atitinkamą jų ekvivalentą.

Šiuo metu jau prasideda daržovių realizavimo laikotarpis. Todėl būtina, kad paruošų organizacijos imtųsi visų priemonių užtikrinti savalaikį daržovių paruošų ir supirkimų įvykdymą.

Tačiau ligi šiolei tiek rajkoopsajunga, tiek ir paruošų kontora dirba dar neorganizuotai. Jų darbuotojai šiuo klausimu į kolūkius neišvyksta, kaimo vietovėse neįrengti supirkimo punktai.

To rezultatas—daržovių paruošų planas pirmajam rugsėjo dešimtadieniui sužlugdytas—vietoje 30 proc. metinio plano įvykdyta tik 5,6 procento. Tuo tarpu kolūkiai, kaip kad „Lenino atminties“, Stalino vardo, vietoje to, kad pristatytų daržoves paruošų sąskaita, realizuoja jas turguje.

Kolūkiai pareiškia norą statyti didesnius kiekius daržovių ir bulvių valstybei. Paruošų organizacijos turi padėti jiems, užtikrinti daržovių ir bulvių paruošų ir supirkimų plano įvykdymą ir viršijimą.

Reikia sutvarkyti priėmimo punktus, sandėlius ir saugyklas, kad miesto gyventojai ir žiemos metu būtų aprūpinami geros kokybės bulvėmis ir daržovėmis.

G. Razdobudkinas

LTSR Paruošų ministerijos įgaliotinis Zarasų rajonui

Durpės kraikui

Jau ketvirtį metų, kai mūsų, Stalino vardo, kolūkyje naudojamos visuomeninių laukų tręšimui durpės. Pradžioje iš durpyno jas veždavome tiesiai į dirvas. Bet vėliau įsitikiname, kad toks durpių panaudojimas trąšai duoda mažą naudą. Grynos durpės lėtai pūva ir palyginti nedaug duoda augalams reikalingų maisto medžiagų.

Be to, reikia ir parinkti atitinkamas durpes. Pvz., tręšimas aukštutinio tipo grynomis samaninėmis durpėmis kartais gali net sumažinti derlių.

Tik kompostuose arba tvartuose supūdytos durpės atpalaiduoja turimus didžiulius azotinių ir kitų medžiagų išteklius ir tampa naudingiausia trąša.

Panaudoję durpes kompos-

tavimui, praeitais metais žymiai padidinome vietinių trąšų išteklius. Tai įgalino mus beveik dvigubai išplėsti bulvių ir kukurūzų pasėlių plotus, žymiai pakelti jų derlingumą. Jeigu ankščiau mūsų žemės bulvių derlius nesiekė daugiau kaip 50–70 centnerių iš hektaro, tai praeitais metais kolūkis gavo po 120 cent bulvių iš viso 40 ha pasėlių ploto.

Šiais metais mes panaudojome durpes kraikui. Tai žymiai patogesnis ir lengvesnis durpių-mėšlo pūdinių paruošimo būdas. Šiuo atveju mes gauname dvigubą naudą: durpėmis kreikdami tvartus, sutalpysime dešimtis tonų šilumą ir be papildomo darbo paruošime durpių-mėšlo kompostą. Tarp kitko, tyrinėjimais yra nustatyta, kad taip paruoštas kompostas yra dar

turtingesnis augalams reikalingomis maisto medžiagomis, negu kompostas, pagamintas kompostuojant lauke.

Dar viena durpių kraiko pirmenybė yra ta, kad jis užtikrina gyvuliams higieniškas laikymo sąlygas: minkštą, švarų bei šiltą guolį ir gryną, sausą orą. Durpėse yra daug dezinfekuojančių medžiagų, kurios naikina užkrečiamųjų ligų bakterijas. Durpių kraiko taip pat nemėgsta gyvulių parazitai.

Tyrimais nustatyta, kad durpių kraiku kreikiamuose tvartuose gyvuliai žymiai mažiau serga tokiomis užkrečiamomis ligomis, kaip raudonlige, džiova, brucelioze, snukio-nagų ir kt.

Mažas durpių kraiko šilumos laidumas padeda susidaryti ant tvarto grindų izoliaciniam šilumos sluoksniui, kas apsaugo gyvulius nuo kylančių iš persišaldymo li-

gų. Dėl šių gerųjų durpių kraiko savybių žymiai padidėja karvių pieningumas, sveikesnis ir žvalgesnis auga gyvulių prieauglis, pasiekiamas didesnis jo gyvojo svorio priaugimas.

Mūsų kolūkio valdyba užplanavo paruošti per šį metų vasarą Zarasų MTS įėjimo 2000 tonų durpių kraikui. Iš jų iki pavasario būtų galima gauti 4700 tonų durpių-mėšlo komposto.

Be to, kiek leis galimybės, grynas durpes kompostuosime su fosforitais miltais. Durpių rūgštingumo veikiamos, fosforinės trąšos duoda žymiai didesnę efektą.

Šią priemonę žymiam vietinių trąšų išteklių papildymui pradėjome. Zarasų MTS melioracijos būrio traktorininkas Henrikas Kumpinis traktoriumi „S-80“ mums paruošė apie du šimtus tonų durpių. Pradžiai neblogo. De-

ja, darbas nutrūko. Nutrūko jis dėl MTS kaltės. Durpynai nenusausinti, traktoriai klimpstą, todėl MTS juos permetė durpių paruošimui. P. Cvirkos vardo kolūkj. O juk kelinti metai iš eilės sudaro kolūkis sutartį su MTS dėl durpyno nusausinimo.

Dėl tokio MTS pasielgimo mes nenuleidžiame rankų. Baigiasi laukų darbai. Dalį darbo jėgos bus galima perimti prie durpių kasimo. Savo įsipareigojimą įvykdyti mes privalome.

Mūsų kolūkyje yra dideli durpyno klodai. Plačiai panaudodamas durpes trąšai, kolūkis įstengs pakelti visų grūdinių, techninių kultūrų ir šakniavaisių derlingumą.

agr. V. Gruslytė

Stalino vardo kolūkio pirmininko pavaduotojas

Pavyzdinčiai pasiruoškime gyvulių žiemojimui!

Daugiau pašarų, geras patalpas gyvuliams!

Ne taip reikia rūpintis pašarų baze

Vargu ar bereikia kam įrodinėti, kad norint gauti aukštą gyvulių produktyvumą, jiems reikia parūpinti pakankamą kiekį pašarų. Tai visiems žinomas dalykas.

Bet kaip bebūtų keista, su tuo nesiskaito Marytės Melnikaitės vardo kolūkio vadovai. Nors jau pernai kolūkis skaudžiai pasimokė, būdamas priverstas laikyti gyvulius pusalkanius, bet iš to, matyt, kolūkio vadovai išvadų nepadarė. Ir šiais metais pašarų paruošimo gyvulių žiemojimui čia reikiamai nesirūpina.

Kolūkyje yra 222 stambūs raguočiai, tame tarpe 100 karvių, 138 kiaulės, o taip pat arkliai ir kiti gyvuliai. Kad gerai išlaikytų turimus gyvulius per žiemą, kolūkiui reikia paruošti apie 700 tonų šieno, apie 400 tonų šiaudų, 600 tonų siloso.

Deja, kolūkiui dar toli gražu iki šių skaičių. Iki šiol čia paruošta vos 325 tonos šieno, užraugta 80 tonų siloso. O juk sudaryti tvirtą pašarų bazę kolūkyje buvo visos galimybės. Bet šieno paruošimo planas neįvykdytas todėl, kad ištiesi pievų plotai liko nenušienauti. Pavyzdžiui, Pašvinties kaime liko 75 ha pievų, iš kurių, kolūkio agronomo drg. Tarianiko apskaičiavimu, galima būtų gauti nemažiau 75—80 tonų šieno. Daug liko nenušienautų balosė viksvų, kurias galima būtų panaudoti silosui, Dumbravos vadovaujamoje laukininkystės brigadoje. Kolūkis buvo numatęs gauti 100 tonų šieno iš pievų atolo, tačiau iki šiol niekas nesirūpina atolo šienavimu.

Sprendžiamąjį vaidmenį pašarų bazės sudaryme turėjo suvaidinti kukurūzai. Tačiau kukurūzai čia, galima sakyti, neduos nė trečdaliao numatyto derliaus.

— Gal 100 tonų siloso kaip nors ir užraugsime, — kalba kolūkio pirmininkas drg. Leonovas ir agronomas drg. Tarianikas.

Kodėl taip gavosi?

Kolūkis turėjo pasėti kukurūzus 77 ha plote, o pasėjo tik 34 ha. Tačiau ir šie pasėliai nebuvo reikiamai prižiūrėti, dėl ko apie pusę kukurūzų visai išnyko, o likusieji davė menką derlių.

Rodosi, kad kolūkio vadovai turėtų pasirūpinti užsilosuoti nors šį nedidelį kiekį kukurūzų. Tačiau silosavimui kolūkyje nesiruošiama. Kolūkyje yra siloso duobės bendros 220 tonų talpos, tačiau nė viena iš jų neparuošta. Visos jos apgrūvusiomis sienomis, neišvalytos praėjusių metų siloso atliekos.

Nesirūpinama kolūkyje ir šiaudų apsauga. Iki šiol iš kultūrų javų šiaudai neapimtuoti ir neperduoti saugojimui atsakingiems asmenims, kas sudaro sąlygas jų iššvaistymui. Kuliant šiaudai paliekami po atviru dangumi, dėl ko kolūkis turės didelius nuostolius.

Artinasi žiema, greit reikės gyvulius statyti į tvartą. Vėl visu aštrumu iškils pašarų bazės problema. Apie tai vertėtų rimtai pagalvoti kolūkio vadovams.

Dabar daug dar galima padaryti. Pašarų bazei papildyti galima panaudoti atolus, kurie, reikia pasakyti, šiemet geri, galima daugiau užraugti siloso, panaudojus tam atolus, bulvių ir šakniavaisių lapus, reikia pilnai išsaugoti šiaudus. Viso to nepadarius, visos kolūkio vadovų kalbos apie jų ketinimą pakelti gyvulių produktyvumą liks tik tuščiais plepalais.

G. Strelcovas

Argi tai ūkiška?

Praeinant pro klotimus Julijos Žemaitės vardo kolūkio I, III ir IV laukininkystės brigadose pamatysiu suverstus be tvarkos šiaudus, išdraikytus pelus. Kol stovėjo giedrios dienos, dar buvo nieko, bet vos tik lietus — tuoj ir nuostoliai: šiaudus ir pelus priplaks prie žemės, apneš purvu, jie pradės pūti. Ne visur ir klotimuose užtikrinta gera pašarų priežiūra. Daugelio klotimų kiauři stogai ir sienos, o durys tai retai kur uždamos.

Argi tai ūkiška pažūrėti į pašarų taupymą ir apsaugą?

Julijos Žemaitės vardo kolūkio laukininkystės brigadininkams ir gyvulininkystės fermų vedėjams dėl to reikia labai rimtai susimąstyti. Juk šieno paruošta tik pusė reikiamo kiekio. O jei-gu nueis niekais pelai bei šiaudai, tai gyvuliams ir vėl teks pusalkaniams kęsti žiemą, kaip buvo pernai.

Argi ūkiška tai, kad ligi šiol užraugta tik 80 tonų siloso, o likusiai masel ir duobės neparuoštos?

O į kokius tvartus grįš gyvuliai? Štai karvidė Raudinėje taip apiro, kad į ją bus bailsu ir gyvulius įleisti: stogas griūva, nėra ėdžių, viduje aplūžę. Dar ir mėsio čia tebėra keletas šimtų vežimų. Nejaugi jo nemato laukininkystės brigadų brigadininkai, kurie sėja žiemkenčius į netręštą dirvą?

Statybos brigada spėčiau turėtų suktis, kad įstengtų laiku atremontuoti tvartus. Juk ji tik tokio darbu ir užsiiminėja, nes naujų tvartų šiemet nestato.

Toks neūkiškumas gali priversti prie liūdnu pasėkų. Būti-na todėl jį išgyvendinti ir iš laukininkystės, ir statybos brigadų darbo.

G. Zimariovas
LKP rajono komiteto
instruktoriaus MTS zonoje

Šefams padedant

P. Cvirkos vardo žemės ūkio artelės nariai gerai pasiruošė kukurūzų silosavimui. Kolūkyje įrengta 500 tonų talpos betonuota siloso duobė.

Praėjusį sekmadienį kolūkis pradėjo kukurūzų derliaus nuėmimą ir jo silosavimą. Kolūkiečiams į pagalbą atvyko šefai—MTS darbuotojai. Kukurūzų derliaus nuėmimo buvo panaudota šienaplovė, o taip pat dalgiai. Kad darbas vyktų nenutrūkstama srove, nupiauti kukurūzai 2 automašinomis buvo vežami prie tranšėjų ir ten silosuojami. Per dieną MTS darbuotojai užsilosavo pirmą 25 tonų talpos sekciją.

Nuimant kukurūzų derlių pasižymėjo MTS darbuotojai Stankevičius, Korsakovas, Morozovaitė ir kt.

S. Samaitis

Mūsų reikalavimai valdybai

Artėja žiema. Būtina kuo greičiau paruošti patalpas visuomeninių gyvulių žiemojimui. Bet mūsų „Pirmūn“, kolūkio statybininkai šį opų klausimą išleido iš akiračio — visuomeninių pastatų remontas vyksta labai lėtai. Daug remonto reikalauja kiaulidė. Dalis pastato stogo dengta šiaudais, šiaudai seni, supuvę ir tik vietomis lopais laikosi ant gegnių. Esant lietingam orui, vanduo čiurkšlėmis varva į vidų. Tokia padėtis jau nebe pirmi metai. Apdengti stogą statybininkai rengėsi dar pereinamųjų metų rudenį, bet jų norai taip ir liko neįvykdyti — trūko iniciatyvos, organizuotumo, o svarbiausia — reiklumo iš kolūkio vadovų pusės. Dabar vietomis supuvo lubos, sienos, kas pareikalaus žymiai daugiau darbo ir išlaidų. Kiaulidėje taip pat nėra langų.

Negeresnė padėtis ir pašarų virtuvėje. Nuo nuolatinės drėgmės ir garų vietomis išpuvo lubos, todėl lyjant susidaro daug nepatogumų paruošiant kiaulėms pašarus.

Rimtą priekaištą norime padaryti ir MTS mechanizatoriams. Prieš kurį laiką buvo įrengtas vandens siurblys, bet, deja, vandenį pompuoti iki šiai dienai tenka mūsų pačių jėgomis — mechanizatoriai „neturi“ laiko sutvarkyti vandens tiekimą, kad žmogaus jėgą pavaduotų mechanizmai.

Visa tai sudaro daug sunkumų gerinant kiaulių priežiūrą, keliant jų produktyvumą.

Mes reikalaujame, kad kolūkio vadovai, o taip ir statybinė brigada nedelsiant atliktų kiaulidės remontą, kas sudarytų normalias sąlygas mūsų darbui.

E. Neverauskaitė,
H. Vavilavičiūtė
kiaulininkės

Agronomo patarimai

Rudeninis dirvos įdirbimas — ateinančių metų derliaus pagrindas

Kad bet kokia žemės ūkio kultūra galėtų gerai augti, yra būtina iš anksto tinkamai įdirbti dirvą. Didelę reikšmę visoje dirvos įdirbimo sistemoje turi rudeninis dirvos įdirbimas, būtent ražienų skutimas ir gilusis arimas.

Skutant ražienas sudaromos palankios sąlygos mikroorganizmų veikimui, nes į supurentą dirvos paviršių greičiau gali įeiti oras. Sudarytas izoliacinis sluoksnis, tai yra supurentas dirvos paviršius, taip pat apsaugo drėgmės išgaravimą. Be to, šaknų ir stiebų likučiai yra mikroorganizmų ardomi, ko pasekoje paruošiamos augalui maisto medžiagos ateinantiems metams. Ražienų skutimu dalinai sunaikinamos vienmetės piktžolės. Nors po ražienų nu-skutimo jos kartais atgyja arba pradeda dygti naujai, tačiau giliojo arimo jos galutinai sunaikinamos. Ražienų skutimas žymiai sumažina vegetatyvinių piktžolių, kaip varpučio, šalpusnių, asiūklių ir kt., išplitimą. Šios piktžolės, negalėdamos sukrauti reikiamo kiekio maisto medžiagų požeminiuose vegetatyviniuose organuose, negali toliau vystytis. Skutimas taip pat žymiai palengvina rudeninį arimą.

Ražienų skutimą geriausiai atlikti 8—12 cm gilumu, kartu su derliaus nuėmimu, arba tuoju nuėmus derlių, nes tik tada jis gali duoti reikiamą efektą. Ypač reikia paskubėti sausrų metu, kadangi tik nuėmus derlių ir sunkios dirvos dar nebūna smarkiai įdžiūvusios. Lengvose žemėse skutimas nepatartinas, nes organinės medžiagos, mikroorganizmų veikiamos, greit mineralizuojasi ir užėjus lietus nu-plaunamos į gilesnius dirvožemio sluoksnius. Tačiau norint sunaikinti varputį visose dirvose reikia atlikti skutimą 9—12 cm gilumu. Po to dirvos supiaustomos lėkštinėmis akėčiomis skersai ir išilgai ir suariamos ne sekiau, kaip 22 cm gilumu plūgu su priešplūgiu. Tokiu būdu varputis jau nebegali išleisti daigų į paviršių. Tokį varpučio naikinimo būdą panaudojus 2—3 metų

laikotarpiu, jis visiškai sunaikinamas. Tai yra lengviausias būdas, išskyrus cheminį, varpučiui sunaikinti visose dirvose.

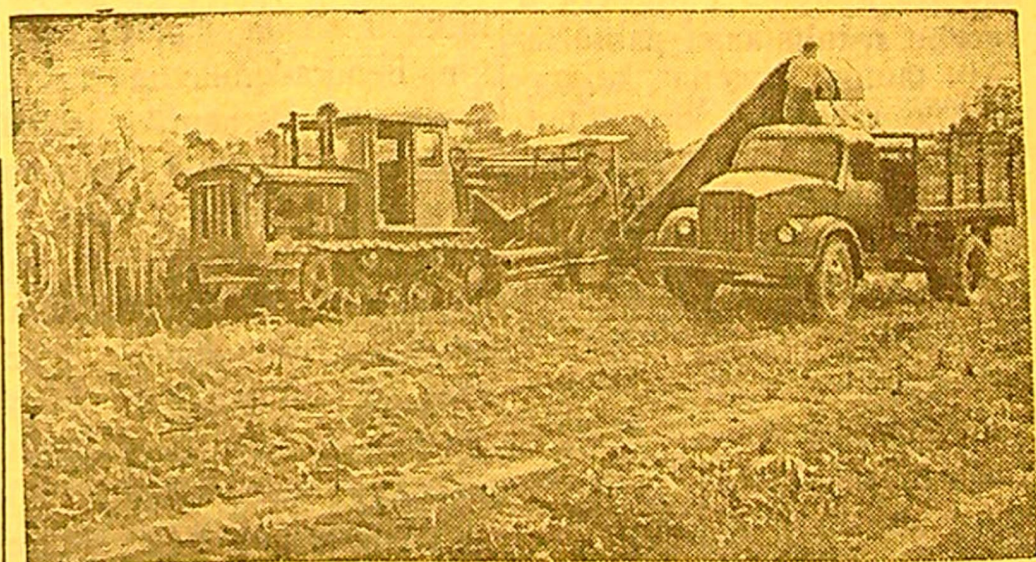
Rudeninio arimo metu išpu-renama žemė per visą ariamą sluoksnį 20 cm gilumu ir giliau. Tuo pagerinamos sąlygos pavasarį pasėtų augalų šaknims vystytis: įleidžiama pakankamai oro, išsivysto mikroorganizmų veikimas visame suartame dirvos sluoksnyje. Į paviršių išverčiamas daug struktūringesnis, pu-resnis dirvos sluoksnis, kuriam pasėti augalai randa tinkamas sąlygas dygti ir augti. Sunaikinamos pradėjusios dygti vienmetės piktžolės. Taip pat daug žūna ir vegetatyvinių piktžolių, kurios ariant patenka į vagos dugną. Rudeninio arimo metu sunaikinama daug augalų kenkėjų ir ligų židinių, kurie žiemoja ražienose, ant piktžolių arba dirvos paviršiuje.

Rudeninį arimą reikia atlikti kaip galima anksčiau. Ypač anksti jis turi būti atliktas, jei nebuvo skustos ražienos. Jei ražienos buvo nuskustos, reikia atkreipti dėmesį į sudygusių piktžolių kiekį ir jų rūšį. Jei sudygsta piktžolės, gilus arimas atliekamas nuskutus ražienas po 15—18 dienų. Reikia stengtis, kad rudeninis arimas būtų užbaigtas iki spalio mėnesio pabaigos. Pirmiausia skutimą patartina pradėti nuo sunkiausių dirvų, o užbaigti lengviausiomis.

Arimą geriausiai atlikti traktoriais, nes jais suariama giliau ir sparčiau. Sunkiose žemėse būtina arti lysvėmis ir tik sumetimais. Reikia taip pat padaryti vandens nuleidžiamuosius kanalus iš vagų, kad vandens perteklius galėtų lengvai nubėgti.

Dabar nedelsiant nė vienos dienos kiekviename kolūkyje reikia pradėti ražienų skutimą ir tuoju pat gilųjį arimą. Kiekvieno kolūkio pirmininko, žemės ūkio specialisto, mechanizatoriaus pareiga — rūpintis, kad rudeninis arimas būtų atliktas laiku ir kokybiškai.

A. Strukšinskas
MTS vyr. agronomas

Kapsuko rajono kolūkiuose prasidėjo kukurūzų nuėmimas. Didelę paramą nuimant kukurūzus Černiachovskio vardo žemės ūkio artelei teikia Kapsuko MTS mechanizatoriai.

Nuotraukoje: Kapsuko MTS kukurūzų nuėmimo kom-bainas Černiachovskio vardo kolūkio laukuose.
M. Ogajaus nuotr. (ELTA).

Kolūkio saviveiklininkai scenoje

Prenumeratą pirmą ryšių ir „Sąjunginės Spaudos“ skyriaui bei agentūros, visuomeniniai spaudos platintojai, kolūkių laikšakininkai ir apylinkių Tarybų sekretoriai.